

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. **«GORENJEČ»** stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

Nekdaj in zdaj.*)

Kmetijski stan cele srednje Evrope je danes v velikih stiskah, in sicer največ zaradi tega, ker svojih pridelkov ne more prodajati za primerno ceno in ker zastarele razmere obtežujejo njegovo delovanje in tako podražujejo pridelovanje, da mu ni mogoče tekrovati s pridelovanjem kmetijstva v drugih pokrajinah, zlasti ne z onim v Severni Ameriki. V deželah, koder so razmere ugodnejše, kjer je kmetijski stan zadostno strokovno izobražen in ni preveč obremenjen z davki, na pr. na Nemske, na Francoske i. dr., tamkaj kmetovalec še izhaja, deloma vsaj za silo; pri nas v Avstriji pa je kmetovalec v skrajno neugodnih razmerah. Na Češkem, na Moravskem in v Šleziji imajo kmetovalci med vsemi avstrijskimi razmeroma še najboljše stališče; veliko slabše se jim pa godi v naših planinskih deželah, posebno na jugu, kamor spada naša Kranjska.

Pri nas na Kranjskem kmetovalec ne le, da več ne izhaja, temveč že zdavnaj z izgubo kmetuje, in edino odtod prihaja nazadovanje našega blagostanja ter propadanje obrti in trgovine. Kranjska dežela je danes le poljedelska, zato ob njenem propadlem kmetijstvu ne more procvitati ne trgovina in ne obrt. Naše kmetije teže ogromni dolgovi, ki od leta do leta v velikanski meri naraščajo; kranjsko kmetijstvo je bankrotno in naravna posledica je izseljevanje, ki mora vsakega rodoljuba naudajati z obupom.

Ta spis ima nalogo, da to žalostno resnico dokaže, ter merodajne kroge opozori, da skušajo rešiti, kar se še rešiti dá, in da s primernimi naredbami ustvarijo temelj boljši bodočnosti naše ubožane dežele.

Kdor le nekoliko proučuje stanje kranjskega kmetovalca, se mora strinjati z mojo, žal, neprijetno sodbo o stanju našega kmetijstva; in da nisem le jaz tak črnogled, hočem v nastopnih vrstah priobčiti izvleček iz predavanja, ki ga je imel ravnatelj višje gozdarske šole Rudolf Jugoviz «o gospodarskem položaju v planinskih deželah» v klubu kmetovalcev na Dunaju.

Ravnatelj Jugoviz je rekel: Naših pravih planinskih kmetovalcev ni iskati toliko ob glavnih cestah in v industrijskih središčih, kolikor v stranskih dolinah in kotih, kjer sta se življenje in dobrostojnost poznala le — v že preteklih časih. V planinskih pokrajinah je predvsem ločiti dve pokrajini: ena je tisti del planinskih dežel, kjer je vse nadvladovalo rudarstvo in fužinarstvo; druga je tista, kjer je bil kmetovalec od nekdanj sam nase

navezan. V prvo pokrajino spadajo Štajerska, Koroška in deli Zgornjega in Spodnjega Avstrijskega, Solnograškega, Kranjskega ter nekaj Tirolskega; v drugo pokrajino pa večji del Tirolskega in zapadna stran Solnograškega. Ti deželi tvorita prehod k srečnejšim kmetijskim razmeram gorate Švice. Če potujemo po naših planinskih pokrajinah, vidimo poleg velikih zidanih hiš in hlevov, iz katerih bi se dalo sklepati na dobrostojnost, zelo razdrte, večinoma lesene kajže, poleg njih prazne hiše s trhlimi strehami in semintja rjave razvaline hiš. Velike kmetijske hiše služijo le deloma še za stanovanja, in hlevi niso več polni. Ostanke nekdanjega promoženja vzdržujejo nekdanje blagostanje le navidez; morda je še semintja kaj blagostanja, saj se je svoječasnno veliko zaslužilo pri fužini in še sedaj se zasluži z vožnjo iz gozda k žagi, na kolodvor itd. Les je zavzel mesto železa! Ljudi je malo po teh hišah; fantje sekajo v gozdu ali pa so šli z doma, ker dobivajo navidezno dober zaslužek tamkaj zunaj v velikih livarnah in fužinah poleg železnice, ali pa služijo v mestu. Tudi kmetška dekleta in poslji so šli proč v mesta, in doma sta ostala stari oče in bolelna mati, ki kmetujeta s par bebastimi poslji. Tudi v kajžah manjka ljudi; v njih stanujejo le reveži, ki so prej služili pri fužini, ko je še delala, a danes so prestari, da bi tudi oni šli v tvornice ali v mesta; za take stare ljudi se ne izplača več izseljevati ter v boju za delo tekrovati z mladino, ker slednjič vendar podležejo. Z boleščjo se spominjajo časov, ko so si mogli še kaj prisluziti s pridnimi rokami in z nekaterimi glavami živine, ki so jo zastonj pasli v gozdu. Žalostno je danes po teh postranskih dolinah, koder se je nekdanj tako veselo razlegalo pokanje bičev, kjer so oglarji, vzniki in kmetje, ki so plačilne dneve pri fužini prejimali po več stotakov, dobro živeli, in dali tudi drugim živeti! Pa poglejmo gor na planine; morda je tam bolje kakor doli v dolini pri kmetu ali v njegovem izsekanem gozdu. Tu še stoje planinske kočje druga tik druge; tu je še živina in so še plansarji. Res je tako, a polovica koč je praznih in razdejanih, in živina tava lačna po opustošenih in zanemarjenih planinskih tleh. S planine dol je prelep razgled v dolino na domač kmetški dvorec, ki leži ob gozdu sredi slabih njiv. Gozd! V resnici je to le izsekan prostor, zarasel z leševino, jelševino in brinjem. Pomanjkanje denarja je kmeta prislilo, da je vse posekal, kar je za prodaj. In če stari kmet kdaj pride po slabem strmem potu, ki še danes ni nič boljši kakor v starih časih, pogledat gor na planino, gotovo plansarjem pripoveduje o slabih cenah kmetijskih pridelkov, o slabi paši, ki jo vrhutega vedno bolj krčijo, češ, «več je že divjačine kakor govedi»; o slabi zemlji, ki že nič več ne rodi; o pomanjkanju delavcev, ki je že tako, da za drag denar ni dobiti ne hlapca, ne dekle; o davkih, ki jih ni več zmagovati; o silnem zadolževanju

*) Ta zanimivi članek smo ponatisnili iz «Kmetovalca».

kmetij, ki žene kmetijo za kmetijo na boben. Če se vse to sliši, potem se pač mora verjeti, da so se časovne razmere spremenile na slabo in žalostno stran, namesto na boljše, ki bi bila primerna današnjemu času «napredka» in «prosvete». Prislovica: mirovanje je nazadovanje, je tu popolnoma uresničena. Na kmetskih dvorcih je ostalo vse pri starem, dočim je zunaj napočila nova, burna doba. Strašanski je propad, ki loči kmeta na njegovem posestvu od duha novega časa. Kar svet imenuje blagoslov napredka, je za planinskega kmeta postalo prokletstvo, ker so ga pustili v nevednosti v vražju, v sovraštvu do napredka. Čuditi se je, kako nezaupno kmet še danes gleda na redko sejane vzorne kmetije, ki so jih nekateri ustvarili z velikimi žrtvami, in iz njih se dostikrat še takozvana vaška inteligenca norčuje! Veliko prijaznejša slika se nam pa kaže, če gledamo čez Tirolsko mejo proti zapadu v srečno Švico: bujni travniki in plodovite planine se razprostirajo pred nami in na njih se pasejo dragocene čede. Prijazna hiša kaže dobrostočnost in njen slog spominja na stare čase, gospodarska poslopja pa so urejena po novi šegi, in marsikateri stroj se vidi pred hišnimi vrati, v hišah pa stanuje strokovno izobražen, delaven in vesel narod. Živahno življenje se pa kaže v dolinah od vodi, in njena sila goni na tisoče strojev. In pri nas? Je li bilo vedno tako? Ali je bilo v naših krajih vedno tako slabo, ali je bilo blagostanje v Švici odnekaj tako? Ali je dežela tu in tam drugačna, ali je ljudstvo drugačno? Ne! Enake lastnosti ima zemlja tu in tam, enake posebnosti ima podnebje, in vendar je tako različno z blagostanjem! Rešitev te uganke je naravna. Naši lepi planinski kraji so kmetovalcu odnekaj nudili le trudapolno življenje. Če je bilo kmetovanje v širokih, glavnih dolinah, zlasti ob rekah, lažje, zato je bilo kmetovanje pravega gorjanskega kmeta le neprestan boj za obstanek. Razne potrebe so že ob naseljevanju planinskih pokrajin gnale človeka v gore, zlasti pa potreba hoditi čez planine po vojnih in trgovinskih stezah; pri tem so prišli prvi naseljenci v planine in z njimi se je pričelo prvo gospodarsko življenje. Gotovo je bilo že pred gradanjem rimskih cest v marsikaterih dolinah živahno življenje, ki se je najprej naslanjalo na rudarstvo; in temu sta sledila kupčija in promet, in nazadnje le kot posledica kmetijstvo. Kajti pri rudarstvu kakor tudi za promet na cestah so rabili vprežno živino, ki jo je bilo treba preživljati ter zlasti priskrbovati ji zimske klaje. Poskušati so pričeli s poljedelstvom, da jim ni bilo treba od daleč dobivati dragi vsakdanji živež. Vse to je vodilo k izsekavanju gozda in k napravljanju njiv, travnikov in rovtov. Že zgodaj je živina postala za planinca važno tržno blago, kar se od poljščine ni moglo in se še danes ne more reči. Redno je bilo kmetsko delo le postransko v obrtniški noriški deželi. V Reciji, v današnji Tirolski in v Švici so redili skoraj gotovo že zgodaj živino zaradi kupčije; zato je tam kmetijstvo kmalo stopilo v ospredje kot glavni vir dohodkov, dočim je bilo na naši strani rudarstvo glavni vir dohodkov in skoraj do naših dni podlaga gospodarskemu življenju tukajšnjih prebivalcev. Dočim so na Tirolskem in v Švici mislili na vzrejo dragocenih in primernih govejih plemen in na najboljšo porabo mleka, na povzdigo kmetijstva niso mislili na to v totranskih planinah, kjer je ves denar prihajal iz rudarstva. Obdelovanje zemlje se je le toliko negovalo, v kolikor je bilo to potrebno za rudarstvo in fužinarstvo. Vse je živel od rudarske obrti in zanjo. Noriško železo je bilo na izbornem glasu za časa Rimcev, ob času preseljevanja narodov, za časa križarskih vojsk in tridesetletne vojne, in je ta glas ohranilo do zadnjih dni. Vse te razmere so dale kmetu od časa njegove oprostite od tlake in desetine naprej zadovoljno življenje; kar ni dala revna zemlja, se je ceno kupilo z drugim zaslužkom, in rudarski ter fužinarski veleposestniki so radi dajali kmetu v svojih gozdih velike pravice za ceno prevažanje. Takrat pač niso mislili, da kdaj gozd postane samostalen vir dohodkov in da bo kmet pridobljene pravice tudi popol-

noma zvrševal. Ob ureditvi in odmeri gozdnih služnosti so nastali razpori, nespornost in zmešnjave, in marsikje se je izkoristil ta čas zmedenosti za oškodovanje kmeta, in to oškodovanje se danes, ko je železo izgubilo vlado nad kmetijstvo, hudo maščuje. — Tako ravnatelj Jugoviz.

Konec pride.

O ideji Sokolstva.

Konec.

Ideja Sokolstva nima tedaj nič ekstremnega na sebi, ona se da izvajati teoretično in kar je glavno, tudi praktično. Njen cilj niso zračni gradovi, temveč stoji z obema nogama na zemlji. Ona zedinja zopet subjekt z objektom, ona priznava to, kar zanika srednji vek, t. j. telo in je ob enem tudi najuspešnejše sredstvo proti vsemu, kar je v našem življenju preostalo iz srednjega veka. V tej ideji je najvažnejše to, da zahteva paralelno izobrazbo duha in telesa. Ravno ta zahteva je podstava tej ideji, ravno ona ima v sebi titansko moč, kateri je mogoče postaviti na glavo vsa dosedanja konfuzna svetovna naziranja, posebno pa naše religiozno, državljansko in socialno življenje. Ona pritrjuje življenju. Z raztrgano dušo in upognjenim telesom stoji človek pri urodu v dvajseto stoletje. Njegov cilj je zaviti v meglo. On ne ve, ali bi objel Dionizija ali Krista, ali bi prijel za križ ali tirzovo palico. On živi z roke v usta. Z vsakim se bije, kdor ni njegovih misli. Sedanja kultura je prava naslada za ljudi, kateri ljubijo zunanji lesk. Znak našega časa je mrzlično hlastanje po udobnostih, brez ozira na to, kako se tiste pridobe, povzdigovanje samega sebe in sovražno uničevanje sočloveka, brezmiseln pretiranost v produkciji in pa breznarodnost. Ne bojujemo se direktno, z obraza v obraz, ampak zakulisno. Vsled samih malenkosti ne vidimo glavne stvari: velikega, preprostega, to kulturo zametujočega človeka, kakršnega hoče Sokolstvo. Ta ideja ni morda kak zastarel filozofičen sostav, le lep brušen kamen, ki razsvetljuje le mal koticček, vsemira razsvetliti pa ne more. Ona ne zametuje dosedaj nabrajanega gradiva na polju ved, nasprotno, ona le loči zrno od plevela in sestavlja ta zrna v nov, svež venec. Njen cilj, krepost, ni prav nič obteževalnega, ampak, kdor ga je enkrat uzrl, ta koprni po njem. Veda je njena zvezda vodnica. Tesno se je oprijemlje ta ideja in veda ji je ob enem vera in religija, kajti vsaka vera, katera ne koraka paralelno z vedo, je le efemerna in brez življenske moči. Skratka: Sokolstvo hoče premostiti skrajnosti, nad katerim je človek obupaval, odkar se je zavedal. Ono šele določuje razmerje med človekom in človekom, v njej šele se jasno in določno zrcali Kristov rek: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe. Kako absurden je v tej luči Nietzschejev «Herren-» in «Sclavenmoral», njegov «Uebermensch», kako asketično izgleda naš Tolstoj, kako nas pretresa Schopenhauerjev pesimizem. Ne razdirati in vladati, kakor zahteva še sedaj veljavni Machiavellizem in Caesarizem, ampak: združevati in voditi, je nje deviza.

To so temeljna vprašanja Sokolske etike. In Sokolska ideja je slovanska ideja.

Že se svita na vzhodu nov dan. Vedno močnejše in močnejše prodira njegova svetloba meglo, katera vse pokriva že od rojstva. Kmalu pa bode posijalo tudi solnce in živeli bodemo nov dan. Ta ideja je tedaj veliko dalekosežnejša, nego se vidi na prvi pogled. Za nas Slovence je enimentnega, če ne celo vitalnega pomena. Ideja je tu in ako je ta ideja v našem delu in stremljenju vodilna ideja, tedaj bodemo videli marsikaj jasnejše, kar se nam skriva sedaj v temi in uspeh nam je zagotovljen.

V Kranju, 12. aprila.

Poslanska zbornica se je sešla dne 8. aprila po kratkih velikonočnih počitnicah. Nemci groze sicer z obstrukcijo, ker ni vlada hotela preprečiti znanega glasovanja o celjski gimnaziji, vendar se ministrski predsednik Körber na vso moč trudi, da bi to preprečil. V to svrhu je vlada ponudila v celjskem vprašanju kompromis.

V Trstu je z dnem 7. t. m. razveljavljeno izjemno stanje in nagla sodba.

Umril je mladočeski državni poslanec Ignac Hořica, ki je bil velik prijatelj Slovincem.

Nameravani napad na angleškega kralja Edvarda so zasledili v Canesu, kamor bi bil moral priti kralj. — Tudi predsednika francoske republike Loubeta je v nedeljo hotel na kolodvoru v Parizu ustreliti z revolverjem nek računski uradnik, kateremu se je zmešalo.

Dogodki na Balkanu. Na Balkanu se upirajo vsi ondetni rodovi. Poleg nemirov v Macedoniji in Albaniji se pojavljajo spopadi tudi na črnogorsko-srbski meji med ustaškimi četami in Arnavti. Iz Carigrada se poroča, da je bilo v petek izdano povelje za mobilizacijo 170 bataljonov. Tudi srbska skupščina je sklenila pomnožiti stalno vojsko v času miru od 12.000 na 17.500 mož, kar bo gotovo s temi nemiri v zvezi.

O Burih. Brez neodvisnosti Buri nikakega miru ne sprejmejo. — Buri so v zadnjem času premagali Angleže blizu Lichtenberga. 400 Angležev je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

Dopisi.

Iz selške doline. Modri očetje v zadrugi na Češnjici se pridno pripravljajo za občinske volitve. Na vsak način hočejo spraviti na županski stol svojega boga, Čočevega Franceta. Že pri zadnjih občinskih volitvah so napeli zato vse moči, pa takrat se jim to še ni posrečilo. Da pa zve svet, posebno pa še volilci in davkoplachevalci selške občine, kako mislijo ti ljudje gospodariti z občinskim denarjem in kake kozle bodo uganjali, če dobe oblast v roke, naj povemo izmed mnogih neumnosti le to, da hočejo napraviti na Češnjici novo šolo. Že delj časa je bilo slišati o tem, pa ljudje niso mogli tega, verjeti. Na velikonočni torek pa, ko je imela češnjiška zadruga občni zbor, so se o tem do dobrega pogovorili. Našteli so, da bi v to šolo pripadalo 107 otrok iz vasi: Studeno, Češnjica, Rudno, Podlonk, Martin vrh in Ostri vrh. Kaka nespametna potrata bi bila to, se vidi iz tega, ker imajo otroci iz Studenega v selško šolo četrte ure, s Češnjice pa pol ure v Selca, deset minut v Železnike, in to po lepi cesti. Rudenski otroci hodijo sedaj v Dražgoše, kamor imajo bližje kot na Češnjico; Podlonk, Martin vrh in Ostri vrh pa so oddaljeni še čez eno uro od Češnjice, in otroci iz teh vasi bi nikakor, zlasti po zimi, ne obiskovali šole. Ravno zavoljo Češnjčanov in Studenčanov se je zidala selška šola na koncu proti Studenemu in ravno zato tudi Bukovljanov niso mogli siliti v selško šolo, ker imajo čez eno uro hoda do šole, ampak se jim bo morala zidati posebna šola na Bukovici. Ali ni to hudobnost, poprej zahtevati, naj se šola zida blizu njih, sedaj pa hoteti vseeno še svojo šolo, in to samo iz ošabnosti in nevošljivosti do Bukovljanov. — Nismo zoper šole, ker vemo, da je ljudem treba pouka, pa treba se je ozirati tudi na davkoplachevalce in ne delati nepotrebnih šol. Naša občina ima še toliko dolga za farovž in pokopališče, treba bo popraviti zvonik v Selcih, zidati šole v Bukovici, v Bukovščici in v Podblici. Pa to je vsaj vse potrebno in koristno. Zahtevati pa šolo na Češnjici, za katero ni nobene potrebe, je pa vnebovpijoče. Če bi jo plačali samo oni, ki so si to spomnili, samo mogotci v zadrugi, Čoč, Novakov Joža in taki, naj bi že bilo, pa plačevati bo morala vsa občina. Zadrugarji pravijo, da hočejo kmetu pomagati, pa ga hočejo le odreti in mu izpuliti zadnji krajcar. In na take neumnosti se pripravljajo zadrugarji že sedaj, kaj bo šele potem, ko bodo imeli vso oblast v občini, ko bodo lahko po svoji volji gospodarili s krvavo prisluženi groši naših kmetov in kajzarjev. Bližajo se občinske volitve. Ali boste res volili za župana Čočevega in peljali samega sebe v mesnico, vi Podbelci, Jamničani in Nemiljci, ki imate le malo zasilno šolo, s katero ste pa zadovoljni, in plačevali tisoče, da zidate novo nepotrebno šolo na Češnjici, kjer imajo pred nosom lepo šolo v Selcih? Ali hočete to storiti, vi ponosni Bukovljani, ki ste s tolikim trudom dosegli svojo potrebno šolo, katere pa vam zadrugarji ne privoščijo, ker ravno iz nevošljivosti do vas hočejo imeti svojo. In druge oddaljene vasi, ki vedno le plačujete in ničesar ne uživajte, ali si res hočete naložiti

še novo breme. In Selčani, ali boste res pustili iz Sele župana in polovico otrok? Če to storite, naj se dolina ne imenuje več selška, ampak češnjiška dolina, in preselite potem na Češnjico se farovž in cerkev. Podlončanom pa svetujemo, naj napravijo zasilno šolo, kakor jo imajo v Podblici, ki bo stala občino samo kakih 40 gld. na leto. Na noge torej, volilci! Volite občinskim odbornikom pametne može, ki vedo, kako težko se denar služi, ki bodo varčno gospodarili in vam ne nakladali novih davkov!

S Štajerskega. († Kardinal Missia.) [Konec.] Dalje se mu imamo zahvaliti, da se je kaj duševno začelo delati med našo duhovščino, kar je vendar nekaj drugega kakor prestavljanje molitvenih bukvic. Pokojni Missia je znal pridobiti dovolj lepih talentov za seme-nišča in vedel ceniti tudi pero sedanjega škofa dr. Mahniča. — Tako je nastal boj med klerikalizmom in posvetnim naprednjaštvom, ki se ni dal več umiriti s samimi patriotičnimi frazami in ki ima že tudi v obmejnih krajih svoje pristaše. Samo to dejstvo je tako važno, da moramo mrtvemu kardinalu s prav lepo zahvalo poslati naše zadnje pozdrave tja v sončno Gorico. Slovenci se moremo rešiti le, ako bomo sledili bodisi v duševnih bojih narodom, ki so ravno vsled bojev s klerikalizmom postali gmotno in duševno bogati. Za posvetne ljudi dandanes ne more več biti dvomljivo, ako je fevdalizem danes v kakršnikoli obliki si bodi še mogoč ali ne, ker je umirajoča panoga gospodarstva in duševnega razvoja človeštva. V tem fevdalizmu je postala naša duhovščina v vseh odnošajih življenja močna, le z njim more živeti kot gospodarsko-politično-socijalna vlast. Prvo poglavje (etapo) napredka v moderne razvoje je treba prekoračiti v bojih s to, v naših časih precej močno silo. — Razvoji človeštva ne poznajo skokov. In Slovenci moramo skozi to etapo, ker stojimo v teh bojih in ne moremo nazaj. To dolgujemo možu, ki je v Gorici umrl kot kardinal. Tudi ta boj ima hoditi svoja pota in dober je, zato ga blagoslovljamo. Če drugega ne, pridobimo Slovenci v teh bojih žilavost, katere nam je v slednjih stoletjih manjkalo na vseh koncih in krajih, in pa, da se seznanimo z vprašanji časa in pripravljamo pota modernim razvojem gospodarstva in duševnim razvojem tudi v naših deželah.

Iz Šenčurja. († Aleš Bergant.) Preminul je v nedeljo dne 6. t. m. ob polenajstih ponoči znani kmetski prijatelj gospod Aleš Bergant, posestnik in absolvirani agronom v Šenčurju v starosti jedva dobrih 30 let. Bolehal je blizu šest let, a potuhnjena bolezen ga je popolnoma položila šele pred dobrim mesecem. Vnet za kmetijstvo in svoje študije prizadeval se je vedno za povzdigo umnega kmetijstva in z blaginjo kmetijskega stanu. Ustanovil je kmetijsko podružnico za Šenčur izvrševal vedne poskušnje v vseh strokah poljedelstva ter vpeljal pri nas umetna gnojila. Ravno je zastavljal vse sile na to, da bi ustanovil prepotrebno živinorejsko zadrugo, ko ga je bolezen docela potrla. Pokojnik je bil blag in odkrit značaj ter vedno boljji drugim nego sam sebi. S svojim mirnim in zaupljivim vedenjem si je pridobil mnogo prijateljev v vseh stanovih, kar je pokazal njegov sijajen pogreb, katerega so se udeležili: domača kmetijska podružnica, gasilno društvo iz Šenčurja in Vogljan, obilo odlične gospode od blizu in daleč ter premnogo hvaležnega kmetskega ljudstva iz Šenčurja in okolice. Dasi je stekel za občno blaginjo dokaj zaslug in žrtvoval za tujo korist takorekoč vse svoje lepo premoženje, žel je malo zahvale in priznanja, pač pa je še poslednje trenutke svojega življenja skušal, da^o je plačilo sveta — nehvaležnost. — Bodí mu blag spomin in zemljica lahka!

Iz Tržiča. (Volitev v bolniško in podporno blagajno.) Možiceljni iz katoliške oštarije so obenem stebri tržiškega klerikalizma, zraven pa tudi izvrstni mojstri za obrekovanje in ako je prilika kaj škodovati svojemu bližnjemu. Prejšnje čase so kaj radi gledali na prste naši duhovščini, sedaj pa so naenkrat postali silno pobožni, a vkljub svoji pobožnosti in zmrtnosti se vračajo domov pijani in čestokrat pretepajo svoje žene itd.

Vsi ti zgoraj na kratko označeni se posebno radi vtikajo v vsake volitve. Tudi prebrisani so. Dokler stoji blagajna pri kakem društvu na slabih nogah, takrat jih ni blizu, kakor hitro pa čutijo, da je kaj denarjev v njej, že bi radi gospodarili. Tako so storili pri čevljarskem podpornem društvu, tako tudi že lansko leto pri bolniški in podporni blagajni na Skali. V slednjo blagajno, ki je bila ob robu propada, a se je vsled prizadevanja načelnika gospoda Rueha opomogla tako, da sedaj dobro stoji, so ti izobraženci že dve leti zaljubljeni in bi jo kaj radi kakor njih lastnino odvedli v svoj tabor. Zakaj se je jo hočejo polastiti z vso silo, je pri nas dobro znano. Denar je pač zapeljiv. Nova volitev odbora v to blagajno se vrši v nedeljo 20. t. m. Pripravljajo in trudijo se že na vse načine, kako bi dobili to blagajno v roke. Blagajnični člani, katerim je resno na tem, da bode ta delavska blagajna v resnici služila svojemu namenu in ko bo vsakemu brez razlike v boleznih v pomoč, naj dobro premislijo, koga bodo volili in komu zaupali vodstvo te za splošni blagor ustanovljene bolniške blagajne. Pazite in ne dajte se preslepti! Da ne mislijo dobro z blagajno, je jasno razvidno iz tega, ker obrekujejo vse tiste, ki so blagajni pripomogli do sedanjega premoženja, in jih hočejo menda iz hvaležnosti odstaviti za njih trud. Da bi pa ribarili v kalni vodi, naredili so si ime nove stranke, s katero hočejo slepiti javnost, a bode najbrž malo takih kalinov, ki bi se usedli na škodo blagajne na ta nastavljene limanice. Torej volite te tiste, ki so vredni in zanesljivi ter nepristranski; da se jim more izročiti za občni blagor služujočo blagajno.

Iz Škofje Loke. (K o m i s i j o n e l n i o g l e d) za zgradbo tukajšnjeje vodovoda se je vršil v torek 8. aprila ob 9. uri dopoldne. Komisije so se udeležili: kot predsednik komisije voditelj c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju, gospod Alfonz Pirc, c. kr. nadinženir gospod Al. Muck, zdravniški referent c. kr. okrajni zdravnik gospod dr. Edvard Šavnik, zastopnik škofjeloške mestne občine župan gospod Lovro Sušnik z občinskima svetnikoma gg. dr. Anton Arko in Avgust Sušnik. Kot zastopnik vodovodnega društva načelnik gospod Ivan Mali in člani odborništa gg.: Anton Homan, Gasper Mohar in Francišek Ziherl. Gospoda Mali in Žigon sta bila zastopana tudi kot lastnika studenca. Komisijonelni ogled se je izvršil v najlepšem redu, brez vsakaterih zaprek. Povdarjala se je posebno ugodna lega za zgradbo vodovoda. Na prošnjo predsednika vodovodnega društva je podelila komisija in loco dovoljenje za zgradbo vodovoda. Če bo šlo delo srečno od rok, bode pričel novi vodovod že koncem avgusta t. l. funkcijonirati. — V nedeljo, 13. t. m. se vrši ob 5. uri popoldne prostorih gospe Marije Maček na glavnem trgu izvanredni občni zbor vodovodnega društva, na katerem se bo definitivno določilo, kdaj in kako je pričeti z gradbo.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Volitev zastopnikov in odposlancev v okrajno bolniško blagajno za občino Kranj se bo vršila jutri točno ob polenajsti uri v mestni ubožnici v Pungratu. Najpoprej bodo volili delodajalci in potem delojemalci. Tako se bliža svojemu koncu zadeva, ki je pouzročila toliko razburjenja ter polemike po listih in ki je bila še celo predmet interpelacije v državnem zboru. Kakor obče znano, je blagajnično načelništvo odgodilo to že za 2. marca določeno volitev na nedoločen čas, zlasti z ozirom na to, ker so nekateri delodajalci zadnja dva dni priglasili na stotine delavcev samo zaradi volitve. C. kr. deželna vlada je razsodila, da imajo volilno pravico edino le oni, ki so zdnevom razpisa volitve blagajnični člani, da pa pozneje priglašeni pri volitvi ne pridejo v poštev. Vsled različnih sumničenj in ovadb, ki so se podale pri tukajšnjem c. kr. okrajnem glavarstvu in po dr. Šušteršičevi podli interpelaciji v državnem zboru proti blagajnični upravi, je zaukazala nadzorstvena oblast nič manj kot tri revizije okrajne bolniške blagajne v Kranju.

Prvi dve (25. februarja in 17. marca) sta izvršila c. kr. vladni tajnik gospod baron Schönberger in c. kr. višji davčni nadzornik gospod Jordan, zadnjo pa minuli ponedeljek 7. t. m. gospod baron Schönberger in odposlanec zveze okrajnih bolniških blagajen v Trstu gospod dr. Cimadori. Vse te natančne in temeljite po strokovnjakih izvedene preiskave so dognale, da so bila vsa proti blagajnični upravi naperjena sumničenja popolnem neutemeljena in nizkotno izmišljena. Pokazalo se je, da v blagajni vse do zadnjega vinarja soglaša in da je uprava naravnost uzorna. Izvedenec dr. Cimadori je izjavil, da na Kranjskem pač ni okrajne bolniške blagajne, ki bi bila v tako lepem redu kakor kranjska. Po tako grdih natolcevanjih načelništvo in blagajnik pač nista mogla dobiti lepšega zadoščenja. Glede na povedano pozivljamo vse somišljenike, da se gotovo udeleže jutrišnje volitve in tako pomorejo, da ostane uprava blagajne v sedanjih **zanesljivih** rokah.

Dr. Evgen Lampe, izdajatelj «Slovenca», je zopet pogorel. V četrtek 10. t. m. je deželno sodišče pri vzklincih razpravi zavrnilo vzklinc dr. Lampeta in popolnoma potrdilo razsodbo I. sodišča, glasom katere «Gorenjec» ni obvezan sprejeti in ponatisniti Lampetovega popravka, s katerim je hotel popravljati našo notico, v kateri smo poročali, da se bo moral tri mesece pokoriti v zaporu, ker je ljudem kradel čast. Je pa trmast ta fant! «Gorenjčev» uredništvo je obakrat zastopal odvetnik gosp. dr. Karol Triller.

C. kr. državno pravdnštvo je ustavilo — kakor samoobsebi umevno — vsako nadaljnje poizvedovanje o zadevi nesmiselne, popolnoma neutemeljene in samo iz osobne mržnje podane ovadbe, katero so napravili nekateri odborniki godbe proti g. Rud. Kokalju, blagajniku okrajne bolniške blagajne v Kranju, ker kot bivši blagajnik pasivne godbene blagajne baje ni vknjižil nekega prejemka. Radovedni smo, če bo «Slovenski List» sedaj tudi še trdil, da so dotičniki **«morali»** napraviti ovadbo. Da se prav spozna, kaj so ti p. n. odborniki nameravali z ovadbo, naj navedemo tole jako značilno dejstvo. Ko je g. Kokalj izvedel, da nek odbornik godbenega društva razširja vest, da nek prejemek ni vknjižen, je takoj poslal odboru dotično svoto s pripomnjo, da se mu vrne, ako bi se izkazalo, da je svota vpisana. Odborniki pa niso hoteli sprejeti denarja, najboljši dokaz, da niso uložili ovadbe v interesu godbenega premoženja, ampak samo z namenom, da bi Kokalju škodovali na dobrem imenu, posebno, ker so bile volitve v okrajno bolniško blagajno pred durmi. Zadoštovala jim ni niti ovadba na kazensko sodišče, temveč napravili so še posebej ovadbo naravnost na državno pravdnštvo. In ravno v ti zadnji ovadbi so izdali slavni zahrbtni kavalirji na uprav naiven način svoj ljubezni polni naklep, kakor smo že enkrat poročali. O tem se bo še govorilo.

IV. shod slovanskih časnika se vrši v Ljubljani o binškošnih praznikih. Zborovanje bo dne 18. maja v «Mestnem domu». Tudi našo krasno Gorenjsko bodo obiskali slovanski časnika in sicer na binškošni ponedeljek. Peljali se bodo do Javornika. Naši vrli Gorenjci bodo gotovo dostojno sprejeli slovanske časnika, ki bodo zastopali vsa slovanska plemena. Od Javornika pojdejo slovanski časnika peš skozi Vintgar mimo Šuma. V Žumrovi restavraciji bodo izletniki zajutrkovali. Na Bledu jih pozdravi občinski odbor, dekleta v narodni noši pa jih okrase s šopki, potem pa bo vožnja po jezeru v okrašenih čolnih. Ob tej vožnji bo spremljal izletnike ondotni pevski zbor, prepevaje mile narodne pesmice. V hotelu «Lujzine toplice» priredi na to blejska občina banket. Naprosila je menda tudi «Slovensko planinsko društvo», da spremlja časnika po Gorenjskem. Med drugim obiščejo izletniki tudi postojnsko jamo.

Zopet jeden. Zidarski mojster Žebre Urban je bil včeraj pri kazenskem sodišču kaznovan s 50 kronami, ker je dne 2. marca (pri izplačevanju za volitev najetih delavcev) poškodoval Matevža Sušnika iz Britofa, ki si ni dal trgati pogojenega plačila. Sušnik je bil vsled poškodbe nekaj dni nezmožen za delo, zato mu mora Žebre

plačati še 16 kron in trpeti vse tožne stroške. Urban! kaj pa je tega treba bilo?

Včerajšnji «Slovenec» poroča: «Bolniška blagajna v Kranju je srečno prestala že tretjo revizijo. Originalno je le to, da se nihče noče dotakniti slučajev, zaradi katerih se pritožujejo delavci in delodajalci, in ki so znani tudi okrajnemu glavarstvu. Druga originalnost je pa ta, da so volitve za blagajno v drugič razpisane za dan 13. aprila, ko rekurzi zoper nepravilno odložitve prvih volitev še niso rešeni.» To je zopet jedno tistih podlih zavijanj, kakor navadno izrastejo na dobro pogojenih gredicah kranjskega farovža. Prav navadna laž je, da se nihče noče dotakniti slučajev, zaradi katerih se pritožujejo delavci in delodajalci. Marveč res je, da so se vsi pri okrajnem glavarstvu od petih delodajalcev naznanjeni slučajih takoj pri prvi reviziji natančno preiskali. Pokazalo se je, da so v ovadbi navedeni slučajih, popolnem neutemeljene in da je blagajnik postopal pravilno. Druzih slučajev ni navedel nihče. Če vas še kaj teži, le na dan! Kar se pa tiče razpisa novih volitev, naj bi se bil dopisunček vendar potrdil brati razsodbo deželne vlade na pritožbo Pavšlarja in tovarišev proti razsodbi okrajnega glavarstva. Tamkaj stoji črno na belem: «Morebitna pritožba, katera bi se imela vložiti pri c. kr. okrajnem glavarstvu (proti razsodbi deželne vlade), nima odločilne moči, ker bi drugače nastalo vprašanje, ali bi se občni zbor okrajne bolniške blagajne mogel sklicati v po pravilih določenem roku.» Načelnštvo je vsled poziva pristojne oblasti razpisalo volitev na dan 13. aprila, ker se po blagajničnih pravilih mora vršiti občni zbor delegetov še meseca aprila. Nasprotniki si vendar ne domišljujejo, da bo načelnštvo radi njih šepavega in piškavega rekurza na ministrstvo kršilo zakon. Dopisun tedaj zaman išče «originalnosti» v zadevah, ki so povsem jasne. Mož s tem vednim neumnim hrskanjem tudi ne kaže nikake originalnosti. Nam se zdi to početje že precej patologično. Dobro, da dopisnik ni član blagajne, kajti sicer bi ga morala poslati v nek zavod pri Ljubljani, kar bi povzročalo mnogo stroškov, pomagalo pa nič, ker je neozdravljiv.

Izlet v Kranj napravijo člani slovenskega trgovskega društva «Merkur» jutri v nedeljo. Vse gospode trgovske nastavljenice in komptoiriste opozarjamo, da je ob poltrem popoldne v gostilni pri g. P. Mayerju ml. kolegijalni sestanek, katerega naj bi se udeležili vsi gospodje tovariši.

Mirozov po mestu vsak mesec enkrat priredi tukajšnja godba gasilnega društva. Danes ob poldevetih se vrši prvi.

Mehaniško-plastiška umetniška razstava je odprta v Kranju v Pungratu vsak dan od devetih dopoldne do devetih zvečer. Videti je krasne predstave v umetnosti, optiki, mehaniki in slikarji. Občinstvo se opozarja nanjo.

Občinski odbor škofjeloški je imel šele na trikratno sklicanje v četrtek 3. aprila t. l. svojo sejo, Župan je resno opominjal navzoče odbornike, naj se točno udeležujejo sklicanih sej, sicer ne bode več žugal s § 42. občinskega reda, temveč postopal, kakor je v slučaju tolike malomarnosti postopati treba. Potem se je prešlo na dnevni red. 1.) Župan poroča, da so pregledovalci računov našli taiste, kakor tudi vse pridejane priloge v najlepšem redu. 2.) Taksa za mrliškega ogleda (gg. dr. Anton Arko in Francisek Rupar) se določi na 2 K. 3.) Rešilo se je več prošenj, tičočih se podelitve domovinske pravice, ugodno — nekaj pa je bilo tudi odklonjenih. 4.) Okrajno glavarstvo zahteva, da mora imeti mestna občina lastnega bika — plemenjaka. Občinski odbor je sklenil sporazumeti se s sosednima Zminec in Stara Loka, naj isti določite, če smejo tukajšnji živinorejci dovajati svojo živino k onemu biku, oziroma se je sklenilo, naj se povabijo živinorejci, da se dožene, s kakimi pogoji bi ta ali oni sprejel bika — plemenjaka.

Uboj na Trsteniku. Nekaj mladeničev iz Tenetiš se je podalo proti večeru na velikonočni ponedeljek na Trstenik, med njimi J. M. Vračajoče Tenetišane napadejo

sredi pota iz zasede štirje fantalini. Sicer mirnega J. M. so pobili na tla in ga tako grozovito pretepli, da je v jutro drugega dne umrl. Napadavalci so bili oboroženi z vilami, poleni in svinčenimi krogli.

† **Aleš Bergant.** V Šenčurju je umrl minulo nedeljo, kakor je že omenjeno v današnjem dopisu iz Šenčurja in kakor je razvidno iz današnje osmrtnice gosp. Aleš Bergant, ki je ves gorel za povzdigo kmetijstva. Bil je predobra duša, kajti pomagal je svojemu bližnjemu, kjerkoli je vedel in znal ter rajše privoščil drugim košček kruha, katerega bi naj sam užil. Svoj preblag značaj je kazal med drugim tudi «Gospodarski zvezi», katere uradnik je bil. Zelo interesantno razmerje med «Gospodarsko zvezo» in umrlim priobčili bomo v kratkem.

Iz Radovljice. Te dni je c. kr. erar podaljšal z grofom Thurnom za deset let najemno pogodbo za uradne prostore c. kr. okrajnega glavarstva v njegovem gradu. — Kranjsko slavbinsko društvo je ta teden pričelo pripravljala dela za zidanje novega uradnega poslopja.

Z Bleda se nam poroča: Proti več pobožnim svecem z Mlinega se je vpeljala kazenska preiskava, ker so jeseni lanskega leta pri prodajanju smrekovih storžev sleparili kupce s tem, da so med storže namešavali prst in pesek ter jih jemali z vozov, ko so bili že stehtani.

Nesreča. Dne 31. m. m. se je ponesrečil delavec Franc Dolenc na Savi. Zmečkalo mu je nogo. Odpeljali so ga v deželno bolnico.

Z Dovjega se nam piše: Dne 31. marca je odstopil naš župan g. J. Janša, in sicer, kakor čujemo, neprosto-voljno. Na njegovo mesto je bil dne 4. t. m. izvoljen g. Fr. Jakelj, posestnik na Dovjem.

Volitev občinskega odbora. Pri dne 1. marca t. l. vršeci se volitvi občinskega odbora v Zgornji Šiški je bil izvoljen županom g. Adolf Galle, veleposestnik v Zgornji Šiški; občinskim svetovalcem pa Jakob Hočevar v Zgornji Šiški, Janez Breclnik v Dravljah, Franc Weis, v Zgornji Šiški in Jožef Jerimc v Dravljah — vsi posestniki.

Mengiško bralno društvo napravi jutri v nedeljo v gostilni gospe Marije Jenčič veselico s plesom.

Roparski napad. Dne 3. t. m. po devetih zvečer je napadel že večkrat kaznovani fant Luka Štefulja iz Spodnjih Prapreč pri Lukovici posestnikovega sina Mart. Burja iz Piskernice, katerega je oropal 32 kron. Vrli lukoviški orožniki so hitro vjeli tega nevarnega tiča.

Zdravstveno stanje. Kaselj v občinah Domžale in Trojane (83) in ošpice v občini Ihan (47 otrok) so prenehale, ne da bi bil kdo umrl. Tudi koze v občini Breznica, kjer je obolelo 17 otrok, so pojenjale. V političnem okraju kamniškem in radovljiškem sedaj ni nobene nalezljive bolezni več.

Volitve. V predstojništvo zdravstvenega zastopa Kamnik je izvoljen g. Emil Janežič, veleposestnik na Perovi, načelnikom in g. Franc Flerin, posestnik v Domžalah, njegovim namestnikom.

Križem sveta.

XIV. glavna skupščina «Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev» se vrši po sklepu upravnega odbora v seji dne 31. marca t. l. dne 14., 15. in 16. avgusta t. l. v Trstu.

Tržaškim škofom je imenovan monsignor dr. Fr. Nagl, dosedaj rektor «Animae» v Rimu, rodom Nižje-avstrijec.

Revolucija je nastala v četrtek ponoči v Bruselju. Delavci zahtevajo namreč splošno in enako volilno pravico, katere pa jim klerikalna vlada noče priznati. Delavci so pokupili 17.000 revolverjev in sklenili splošni štrajk, ki se ima pričeti vtorek. Vršil se je shod, katerega udeležniki so demonstrirali. Došli redarji in orožniki razjarjene množice niso mogli ukrotiti. Šele ob treh zjutraj je nastal mir.

Domača knjižnica.

Slovenska Matica je izdala za l. 1901 naslednjih šestero knjig: 1. Letopis. 2. Slovenske narodne pesmi. 3. Zbornik znanstvenih in poučnih spisov, III. zvezek. 4. Vojvodina Kranjska. 5. Knezova knjižnica. 6. Zabavna knjižnica.

O razglednicah.

Poučen spis za vsakogar, ki se zanima za razglednice ali ima kakorkoli opraviti z njimi.

Dalje.

Kakor znano, je že od nekdaj v navadi, da ljudje vseh stanov o priliki radi pogledajo po svetu izven svoje domovine, posebno bogatejši pogostoma popotujejo križem sveta iz različnih namenov in v vročem poletnem času se naseljujejo za več mesecev v hladnih planinskih krajih, kopalščih in v takozvanih letoviščih. Ta navada dobiva od leta do leta več veljave in posnemanja. Zato prihaja vsako leto več tujcev in domačih obiskovalcev v letoviške kraje, in vsako leto zraste ondi več novih hiš. Vsakdo, ki popotuje in biva nekaj časa zunaj domovine ali rojstnega kraja, pa gotovo rad s seboj vzame kake reči za spomin na tuje kraje. In kaj je bolj primernega v ta namen kakor lepe slike dotičnih pokrajin! Ko še ni bilo razglednic, so tuji kupovali fotografije o takih priložnostih. A ti spominiki so bili dokaj dragi, za odpošiljanje nepripravni in le malokje jih je bilo dobiti. Zdaj pa je v vsakem kraju na izbero lepih cenih razglednic, katere je treba na praznem prostoru popisati s kratkimi, prikladnimi beležkami, nanje pritisniti znamke po 5 oziroma po 10 novčičev, jih vreči v poštni nabiralnik, in pošta jih nato urno odnese tja, kamor so namenjene.

Ko se povrne popotnik domov med svoje drage, najde tu najlepši spomin na svoje potovanje in bivanje v daljnih tujih krajih v razglednicah, katere je od tam pošiljal. Saj razglednice njemu kakor tudi njegovim sorodnikom in prijateljem kažejo natančne podobe krajev, katere je prepotoval in katerih bi ne mogli niti dolgi in najnatančnejši popisi nikomur tako živo predočiti kakor te podobe. Na razglednice se pred odpošiljatvijo navadno zaznamuje tudi čas in razne dogodljaje, da je potem njih spominski namen tem popolnejši. Tako izbrane in v knjigi po redu razvrščene razglednice so gotovo dragocen spomenik v vsaki družini za sedanji in poznejši čas. Pa tudi za razne čestitke in naznanila znamenitejših zasebnih novic med sorodniki in prijatelji, naj si že žive v domačem ali tujem kraju, so razglednice zelo primerne. Se nadaljuje.

Darila.

Upravništvo našega lista je prejelo:

Za dijaško kuhinjo v Kranju darujeta rodbini Pršinova in Rihtersičeva v Senčurju znesek 6 K namesto venca na grob pokojnega Aleša Berganta.

Listnica uredništva.

Gospodu dopisniku iz selške doline: Vaš dopis smo danes vsem ponatisnili, da ustrezemo Vaši želji, dasiravno se z njim popolnoma ne strinjamo, ker ne odgovarja načelom našega lista.



Blag. gosp.
GABRIJEL PICCOLI,

lekar,

dvorni založnik Nj. svetosti papeža Leona XIII.

v Ljubljani.

Podpisanec si usoja naznaniti Vašemu blagorodju, da se je doposlana tinktura za želodec rabila z dobrim uspehom pri želodčnem ter črevesnem kataru kakor tudi v boleznih na jetrah in obistih.

Gradec, dne 2. februarja 1897.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Provincijal:

F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.

Že mnogo časa svetujem vsem, kateri trpijo na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno **želodčno tinkturo**, kojo sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim uspehom. Z odl. spoštovanjem

Momjan (Istra), 6. oktobra 1900.

II. 192—30

Don Peter Franceschini, župnik.

Tedenski sejem v Kranju dne 7. t. m.

Prignalo se je 103 glav goveje živine, 2 telet, 35 prašičev, — ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 9.—, prosa K 6:50, ovska K 7:50, rži K 7:50, ajde K 6:50, ječmena K 7:50, krompirja K 1:50.

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trafika na glavnem trgu;

Radovljici pri g. Otonu Homannu, glavna trafika.

Soba s popolno opravilo in hrano se oddaja.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Gorenjca“.

57—2

Usojamo se naznaniti s tem, da gospod **Ignacij Valentinčič iz Ljubljane** ni več

glavni zastopnik

našega zavoda, da torej tudi ni več opravičen prejemati zavarovalnine na naš račun.

Namesto gospoda Valentinčiča smo poverili

glavno zastopstvo za Kranjsko

gospodu

Francetu S. Rojniku

v Ljubljani, pred škofijo št. 21

in prosimo vsakega, da se v vseh zavarovalnih zadevah zaupno obrne do gosp. Rojnika.

CONCORDIA

59—1

Liberško-brnska vzaj. zavarovalnica.



Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeno oče, oziroma brat, svak, stric, gospod

Aleš Bergant

veleposestnik, absolvirani agronom in predsednik kmet. podružnice v Senčurju

včeraj ob pol 11. uri ponoči po dolgotrajni bolezni v 31. letu svoje starosti, previden z zakramenti za umirajoče mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega rajnega bode v sredo, 9. aprila ob 9. uri dopoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župnijski cerkvi v Senčurju in v drugih cerkvah.

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Senčurju, dne 7. aprila 1902.

Pavla Bergant, hči. — Ivana Kuralt, roj. Bergant, Marija, Angela, sestre. — Franc Kuralt, posestnik, svak.

58—1

Vabilo k rednemu zborovanju

okrajne bolniške blagajne

ki se bo vršilo

v nedeljo, dne 13. aprila 1902

ob polenajstih dopoldne

u mestni ubožnici u Pungratu.



Dnevni red :

1. Volitev 6 zastopnikov.
2. Volitev 35 odposlancev.

Načelnništvo okr. bolniške blagajne v Kranju
dne 4. aprila 1902.

Načelnik :
CIRIL PIRC.

Svarilo.

Ker se o meni in o mojem obrtu razširjajo različne neosnovane govorice, kakor n. pr. da moj kruh ni čeden i. t. d., naznanjam, da bodem proti vsakemu, ki bo take lažnive in obrekovalne vesti trosil okrog, takoj sodnijsko postopal.

Peter Alešovec

posestnik in pekovski mojster

52-3

v Tupaličah pri Kranju.

FRAN DETTER LJUBLJANA
na Starem trgu štey. 1

Prva in najstarejša 156-31

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo vzlic njih izbornoosti ceno. — Ceniki zastonj in poštnine prosti.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke

konfekcije za dame.

*** Solidno blago po čudoyito niskih cenah. ***

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštnine prosto. 43-5

Vozni red

na gorenjski in kamniški progi državnih železnic
veljaven od 1. oktobra 1901.

A. Proga Trbiž-Ljubljana.

825	131	535	417	Odhod	Trbiž	Prihod	1255	309	1032	715
841	149	559	435	Y	Rateče-Bela Peč	A	1241	255	1018	701
852	201	605	447		Kranjska Gora		1229	243	1004	683
910	231	627	507		Dovje		1209	221	942	637
927	239	635	525		Jesenice		1153	204	935	611
933	245	651	531		Javornik		1143	152	914	600
940	253	659	538		Žerovnica o. p.			143	904	581
958	313	713	548		Lesce-Bled		1125	133	853	541
959	318	724	554		Radovljica o. p.		1118	122	841	529
1010	329	755	604		Otoče o. p.			109	829	516
1016	336	742	610		Podnart-Kropa		1102	105	823	511
1026	346	752	620		Sv. Jošt o. p.			1250	809	456
1031	354	801	626		Kranj		1046	1246	804	451
1045	407	815	638		Škofja Loka		1034	1230	747	425
1055	430	827	650		Medvode		1022	1216	733	421
1104	439	838	659	Vižmarje	1012	1206	723	410		
1111	436	843	708	Prihod	Ljubljana drž. k.	Odhod	1004	1158	713	402
1113	441	848	709	Odhod	Ljubljana j. k.	Prihod	1005	1154	708	359
1116	444	851	712	Prihod	Ljubljana j. k.	Odhod	1000	1151	705	356

B. Proga Kamnik-Ljubljana.

205	650	728	Odhod	Ljubljana drž. k.	Prihod	610	1106	649
218	704	741	Y	Tavčarjev dvor	A	557	1053	626
221	707	744		Černuče o. p.		533	1049	622
242	736	805		Terzin		533	1029	612
250	737	813		Domžale		526	1022	605
300	748	828		Jarše-Mengiš		515	1012	592
305	753	828		Homec o. p.		508	1006	583
319	807	842	Prihod	Kamnik	Odhod	455	953	520

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

2-8 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 2,781.352-91. Stanje hipotečnih posojil K 1,758.759-86.



**Otroški vozički
košarice**

in 49-2
galanterijsko blago
na drobno in debelo
se dobe po najnižji ceni pri

Albinu Rantu
u Kranju.

Nekoliko kapljic

160-15

za
Maggi
zabelo

podeli juhi, bouillonu, polivki, sočivju nepričakovano
dober okus.

Dobiva se v Kranju pri FRANCU DOLENZU.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravnistvu „Gorenjca“.

1-15

Andrej Boucon

159-31 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoni in
frankovano.



Glinaste peči,
štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Dreise

73-49

v Ljubljani.

Večkrat premizano!

Vnovič znižane cene!



Poljedelski stroji vsake vrste, po-
sebnost priznana najboljši gepeljni,
mlatilnice in slamoreznice.

Pluge, železne, katere ni treba
držati in s katerimi se lahko
orjejo tudi ozki kraji po gld. 30-

Brane za travnike in njive.

Trombe za vodo in gnojnico vsake vrste.

Cevi za vodovode in vodnjake, najceneje.

Klinje, jermena in drugi posamezni deli za stroje
se dobijo v najboljši izvršitvi v skladišču 108-41

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)

Tvrdba R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5

naznani, da je že popolnoma založena s

spomladanskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi
za moške, kakor kamgarn, štof, ševiot, gorenjsko
sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških
cenah, toraj cenejši kakor povsod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše
blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30
kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike,
kotenine, cvilih za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadnje novosti. Toraj
povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno
ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrebi.

172-51

Spoštovanjem R. Miklauc.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpno
križe, štedilnike i. t. d. 85-47

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

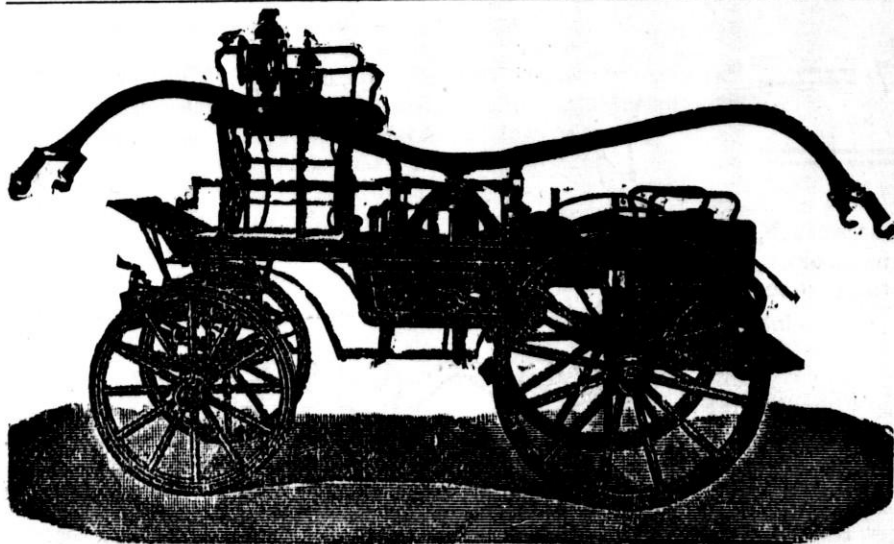
R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 13-12

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in cene.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.



Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago **strugarskega izdelka**,
97—45 kakor

kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa v to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj se obrne na

Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenke v najboljših kakovostih. — Strel vodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861. **L. M. ECKER** Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stranišč in kopelnih naprav od preproste do najfinišne izvršbe proti jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 114—38

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, pod trančo št. 1



priporoča
svojo veliko



zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih dalnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila točno in ceno. 67—51

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici štev. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, površnikov za spomladansko in letno sezono.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno 14—12 v zalogi.

Stanje hranilnih vlog:
1,200.000 K.

Rezervni zaklad:
nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poročtvom

sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica za vložnike plačuje iz svojega. 20—12

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena



Kathreinerjeva • • • •
Kneippova sladna kava

Sangrad pri Kranju

ob železniški progi Ljubljana-Trbiž. — Letovišče za tujce pod zdravniškim nadzorstvom, med gorami v samoti, 465 metrov nad morjem. Vsakovrsten komfort. Izvrstno bivališče za rekonvalescente. **Sezona od maja do oktobra.** Cena 6 K na dan za zdravo in tečno hrano z vinom, zračne, pečene, solčne, gorke in mrzle kopeli ter električno razsvetljavo. — Oddajajo se tudi sobe s kuhinjami. Treba pa je, da se zato takoj oglasi. Cena po dogovoru. — Dvakrat na teden obiše zdravnik letovišče.

40—6 Lastnik: dr. E. Globočnik v Kranju.

Iskaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejeman za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krome, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se za petivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši štev. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.